

31999L0030

29.6.1999

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 163/41

NÕUKOGU DIREKTIIV 1999/30/EÜ,

22. aprill 1999,

vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii piirtasemete kohta välisõhus

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 130s lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

toimides kooskõlas asutamislepingu artiklis 189c ettenähtud menetlusega ⁽³⁾

ning arvestades, et:

(1) asutamislepingu artikli 130r põhimõtete alusel on Euroopa Ühenduse keskkonna- ja säästva arengu tegevusprogrammis (viiendas keskkonnavalas tegevusprogrammis) ⁽⁴⁾ ette nähtud teatavate muudatuste tegemine õigusaktides, mis puudutavad õhu saasteaineid; selles programmis soovitatakse püstitada õhu kvaliteedi alal pikaajalisi eesmärke;

(2) asutamislepingu artiklis 129 on ette nähtud, et tervisekaitse nõuded peavad olema ühenduse muu poliitika koostisosa; asutamislepingu artikli 3 lõikes o on ette nähtud, et ühenduse tegevus peab kaasa aitama tervisekaitse kõrge taseme saavutamisele;

(3) välisõhu kvaliteedi hindamise ja reguleerimise kohta väljaantud nõukogu 27. septembri 1996. aasta direktiivi 96/62/EÜ ⁽⁵⁾ artikli 4 lõike 5 kohaselt peab nõukogu vastu võtma selle artikli lõikes 1 ettenähtud õigusaktid ning sama artikli lõigetes 3 ja 4 ettenähtud sätteid;

(4) käesolevas direktiivis ettenähtud piirtasemed kujutavad endast miinimumnõudeid; kooskõlas asutamislepingu artikliga 130t võivad liikmesriigid säilitada või kasutusele

võtta ka karmimad kaitsemeetmed; rangemaid piirtasemeid võib kehtestada eelkõige eriti tundlikesse gruppidesse kuuluvate elanike nagu laste ja haiglapatsientide tervise kaitseks; liikmesriigid võivad nõuda piirtasemetele vastavuse saavutamist ka enne käesolevas direktiivis ettenähtud tähtaegu;

(5) ökosüsteemid vajavad kaitset vääveldioksiidi kahjustava mõju eest; taimestikku on vaja kaitsta lämmastikoksiidide kahjustava mõju eest;

(6) mitmesugused tahked osakesed võivad erineval viisil kahjustada inimese tervist; on olemas andmeid selle kohta, et inimtegevuse tõttu ümbritsevasse õhku sattunud osakesed kujutavad inimese tervisele suuremat ohtu kui looduslikku päritolu osakesed;

(7) sellistes piirkondades, kus välisõhus leiduvate saasteainete sisaldus ületab piirtaset ja kus kehtib ajutiselt lubatud ületamismäär, tuleb koostada direktiivi 96/62/EÜ nõuete kohased tegevuskavad, et kehtestatud tähtajaks saavutada vastavus piirtasemele; tahkeid osakesi puudutavad tegevuskavad ja muu saastatuse vähendamise strateegia tuleb suunata peenosakeste sisalduse vähendamisele kui ühele osale ülesandest vähendada üldist tahkete osakeste sisaldust;

(8) direktiivis 96/62/EÜ on ette nähtud, et piir- ja häiretasemete arvvaartused tuleb kehtestada asjakohasel uurimisel alal töötavate rahvusvaheliste teadlasrühmade uurimistulemuste alusel; nende piir- ja häiretasemete aluseks olevate asjaolude uuesti läbivaatamisel peab komisjon arvesse võtma ainult kõige värskemaid epidemioloogiliste ja keskkonnauuringute asjassepuutuvaid andmeid ja viimaseid edusamme metroloogias;

(9) selleks et hõlbustada käesoleva direktiivi uuesti läbivaatamist 2003. aastal, peaksid komisjon ja liikmesriigid kaaluma uurimiste edendamist käsitletud õhu saasteainete (vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii) mõju kohta;

⁽¹⁾ EÜT C 9, 14.1.1998, lk 6.

⁽²⁾ EÜT C 214, 10.7.1998, lk 1.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 13. mai 1998. aasta arvamus (EÜT C 167, 1.6.1998, lk 103), nõukogu 24. septembri 1998. aasta ühine seisukoht (EÜT C 360, 23.11.1998, lk 99) ja Euroopa Parlamendi 13. jaanuari 1999. aasta otsus (EÜT C 104, 14.4.1999, lk 44).

⁽⁴⁾ EÜT C 138, 17.5.1993, lk 5.

⁽⁵⁾ EÜT L 296, 21.11.1996, lk 55.

- (10) silmas pidades vajadust saada võrreldavat informatsiooni kogu ühendusest, on välisõhu kvaliteedi hindamisel oluline täpsete standardsete mõõtmismeetodite ja mõõtejaamade paiknemise ühiste kriteeriumide olemasolu;
- (11) direktiivi 96/62/EÜ artikli 12 lõike 1 kohaselt võivad uurimis- ja arendustöö edusammude arvessevõtmiseks vajalikud muudatused hõlmata ainult vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii sisalduse hindamise kriteeriume ja meetodeid või teabe komisjonile edastamise korra üksikasju ega pea ei otseselt ega kaudselt mõjutama piir- või häiretasel;
- (12) ajakohastatud teave vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii sisalduse kohta välisõhus peaks olema avalikkusele kergesti kättesaadav,
2. *saasteaine* — igasugune aine, mis on inimtegevuse tagajärjel otse või kaudselt välisõhku sattunud ja mis võib kahjustada inimese tervist ja/või kogu keskkonda;
3. *tase* — saasteaine sisaldus välisõhus või sealt pindadele teatava aja jooksul sadestumise määr;
4. *hindamine* — igasugune meetod saasteaine taseme mõõtmiseks, arvutamiseks, hinnanguliseks määramiseks või ennustamiseks välisõhus;
5. *piirtase* — tase, mis on kehtestatud teaduslikult põhjendatud teadmiste alusel eesmärgiga vältida, ennetada või vähendada saasteaine kahjulikku mõju inimese tervisele ja/või kogu keskkonnale; piirtase tuleb saavutada teatava tähtaja jooksul ja hiljem ei tohi seda ületada;
6. *häiretase* — tase, mille ületamisel inimese lühiajaline kokkupuutumine saastatud õhuga kujutab ohtu tervisele ja mille puhul liikmesriigid peavad viivitamata võtma direktiivi 96/62/EÜ kohaseid meetmeid;
7. *lubatud ületamismäär* — piirtaseme protsentides väljendatud osa, mille võrra piirtaset võib direktiivis 96/62/EÜ sätestatud tingimustel ületada;
8. *piirkond* — osa, mille liikmesriik piiritleb oma territooriumil;
9. *aglomeraat* — piirkond, kus asustustihedus on suurem kui 250 000 inimest km² kohta, või piirkond, kus asustustihedus küll seda arvu ei ületa, kuid kus asjaomase liikmesriigi seisukohalt on välisõhu kvaliteedi hindamise ja reguleerimise vajadus põhjendatud;
10. *lämmastikoksiidid* — lämmastikoksiidi ja lämmastikdioksiidi sisalduste summa (miljardikosades), mis on väljendatud lämmastikdioksiidi ekvivalentsisaldusena (mikrogrammides kuupmeetri kohta);
11. *PM₁₀* — tahke osake, mis läbib 10 µm aerodünaamilise diameetriga mõõduselektiivse ava 50 protsendil juhtudest;
12. *PM_{2,5}* — tahke osake, mis läbib 2,5 µm aerodünaamilise diameetriga mõõduselektiivse ava 50 protsendil juhtudest;
13. *ülemine hindamispäär* — V lisas kindlaksmääratud tase, millest allpool võib välisõhu kvaliteedi hindamiseks üheaegselt kasutada teatavaid mõõtmise ja modelleerimise meetodeid kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 6 lõikega 3;
14. *alumine hindamispäär* — V lisas kindlaksmääratud tase, millest allpool peab välisõhu kvaliteedi hindamiseks kasutama kas üksnes teatavaid modelleerimise või üksnes objektiivse hindamise meetodeid kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 6 lõikega 4;

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärgid

Käesoleva direktiivi eesmärgid on:

- kehtestada välisõhus vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii sisalduse piirtasemed ja vajaduse korral ka häiretasemed, et vältida, ennetada või vähendada nende ainete kahjulikku mõju inimese tervisele ja kogu keskkonnale,
- hinnata vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii sisaldust välisõhus ühiste meetodite ja kriteeriumide alusel,
- saada tõest informatsiooni vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii sisalduse kohta välisõhus ja tagada selle teabe kättesaadavus avalikkusele,
- säilitada välisõhu kvaliteet, kui see on hea, ja muudel juhtudel parandada seda vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii sisalduse osas.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. *välisõhk* — hooneväline troposfääri õhk, välja arvatud õhk töökohas;

15. *looduslikud protsessid* — vulkaanipursked, seismilised sündmused, geotermilised sündmused, loodusmaastike põlengud, tugevad tuuled, kuivadelt aladelt pärinevate looduslike osakeste atmosfääri sattumine ja edasikandumine;
16. *statsionaarsed mõõtmised* — direktiivi 96/62/EÜ artikli 6 lõike 5 kohaselt tehtud mõõtmised.

Artikkel 3

Väaveldioksiid

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid selle tagamiseks, et artikli 7 kohaselt hinnatav väaveldioksiidi sisaldus välisõhus ei ületaks I lisa I jaos ettenähtud piirtasemeid alates selles lisas märgitud tähtaegadest.

I lisa I jaos ettenähtud lubatud ületamismäärasid kohaldatakse kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 nõuetega.

2. Väaveldioksiidi sisalduse häiretaseme väärtused välisõhus on ette nähtud I lisa II jaos.

3. Selleks et aidata komisjonil ette valmistada artiklis 10 ettenähtud aruannet, registreerib iga liikmesriik 31. detsembrini 2003, kui see on teostatav, kümne minuti kaupa keskmistatud väaveldioksiidi sisaldused teatavates tunniseid tasemeid mõõtvates jaamades, mis ta valib välja õhu kvaliteedi iseloomustamiseks väaveldioksiidi allikatele lähedastes asustatud piirkondades. Lisaks direktiivi 96/62/EÜ artikli 11 lõike 1 kohastele andmetele tunniste tasemete kohta esitab iga liikmesriik komisjonile veel korrade arvu, mil valitud mõõtejaamades ületati kümneminutilistel keskmistamistel saadud arvvaartus $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kalendriaasta päevade arvu, millal see ületamine esines, päevade arvu, mil ühtlasi ületati väaveldioksiidi tunniste tasemete arvvaartus $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ja registreeritud kümneminutilise maksimumtaseme.

4. Liikmesriigid võivad kindlaks määrata piirkonnad või aglomeraadid, kus I lisa I jaos ettenähtud väaveldioksiidi piirtasemeid välisõhus ületatakse väaveldioksiidi looduslike allikate tõttu. Liikmesriigid saavad komisjonile selliste piirkondade või aglomeraatide nimekirja koos andmetega nendes esinevate väaveldioksiidi tasemete ja allikate kohta. Informeerides komisjoni kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 11 lõikega 1, esitavad liikmesriigid ka vajaliku tõendmaterjali, mis näitab, et sealne piirtaseme ületamine on tingitud looduslikest allikatest.

Sellistes piirkondades või aglomeraatides peavad liikmesriigid rakendama direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 lõike 3 kohaseid tegevuskavasid ainult juhul, kui I lisa I jaos ettenähtud piirtasemeid

ületatakse inimtegevusest põhjustatud väaveldioksiidi emissiooni tõttu.

Artikkel 4

Lämmastikdioksiid ja lämmastikoksiidid

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid selle tagamiseks, et artikli 7 kohaselt hinnatud lämmastikdioksiidi ja, kui see on võimalik, lämmastikoksiidide sisaldus välisõhus ei ületaks II lisa I jaos ettenähtud piirtasemeid alates selles lisas märgitud tähtaegadest.

II lisa I jaos ettenähtud lubatud ületamismäärasid kohaldatakse kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 nõuetega.

2. Lämmastikdioksiidi sisalduse häiretaseme väärtused välisõhus on ette nähtud II lisa II jaos.

Artikkel 5

Tahked osakesed

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid selle tagamiseks, et artikli 7 kohaselt hinnatud PM_{10} sisaldus välisõhus ei ületaks III lisa I jaos ettenähtud piirtasemeid alates selles lisas märgitud tähtaegadest.

III lisa I jaos ettenähtud lubatud ületamismäärasid kohaldatakse kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 nõuetega.

2. Liikmesriigid tagavad mõõtejaamade rajamise ja töös hoidmise, et saada andmeid $\text{PM}_{2,5}$ sisalduse kohta välisõhus. Iga liikmesriik määrab nende mõõtejaamade arvu ja asukoha ise kindlaks nii, et andmed iseloomustaksid $\text{PM}_{2,5}$ taset selles liikmesriigis. Kui see on võimalik, tuleks $\text{PM}_{2,5}$ ja PM_{10} proovide võtmise kohad ühitada.

Hiljemalt üheksa kuud pärast iga aasta lõppu saavad liikmesriigid komisjonile vastava aasta kõikide 24 tunniste $\text{PM}_{2,5}$ sisalduse andmete alusel arvutatud aritmeetilise keskmise, mediaani, 98-protsentiili ja maksimumtaseme. 98-protsentiil arvutatakse kooskõlas protseduuriga, mis on ette nähtud liikmesriikides välisõhu saastatuse mõõtmise võrkudest ja üksikutest jaamadest pärineva informatsiooni ja andmete vastastikust vahetamist käsitleva nõukogu 27. jaanuari 1997. aasta otsuse 97/101/EÜ⁽¹⁾ I lisa 4. jaos.

3. Kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikliga 8 koostatud PM_{10} seotud tegevuskava ja PM_{10} sisalduse vähendamise üldstrateegia peavad olema suunatud ka $\text{PM}_{2,5}$ sisalduse vähendamisele.

(¹) EÜT L 35, 5.2.1997, lk 14.

4. Kui III lisa I jaos ettenähtud PM_{10} piirtase ületatakse sellepärast, et looduslike protsesside tagajärjel kujuneb välisõhus PM_{10} tase, mis märgatavalt ületab tavalise loodusliku fooni, teatab liikmesriik sellest direktiivi 96/62/EÜ artikli 11 lõike 1 kohaselt komisjonile ning esitab vajalikud tõendid, mis näitavad, et piirtase ületati looduslike protsesside tõttu. Sellisel juhtumil peab liikmesriik rakendama direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 lõike 3 kohast tegevuskava ainult siis, kui III lisa I jaos ettenähtud piirtase ületati muul põhjusel kui looduslikud protsessid.

5. Liikmesriigid võivad kindlaks määrata piirkonnad või aglomeraadid, kus III lisa I jaos ettenähtud PM_{10} piirtasemeid välisõhus ületatakse pärast talvist teede liivatamist õhku sattuvate tahkete osakeste tõttu. Liikmesriigid saavad komisjonile selliste piirkondade või aglomeraatide nimekirja koos andmetega nendes esinevate PM_{10} tasemete ja allikate kohta. Informeerides komisjoni kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 11 lõikega 1, esitavad liikmesriigid ka vajaliku tõendmaterjali, mis näitab, et asjakohane piirtaseme ületamine on tingitud sellistest õhku sattunud osakestest ja et on võetud otstarbekohaseid meetmeid nende sisalduse vähendamiseks.

Sellistes piirkondades või aglomeraatides peavad liikmesriigid rakendama direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 lõike 3 kohaseid tegevuskavasid ainult sel juhul, kui III lisa I jaos ettenähtud piirtaset on ületatud selliste PM_{10} tõttu, mille allikaks ei ole talvine teede liivatamine.

Artikkel 6

Plii

Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid selle tagamiseks, et artikli 7 kohaselt hinnatud plii sisaldus välisõhus ei ületaks IV lisa I jaos ettenähtud piirtasemeid alates selles lisas märgitud tähtaegadest.

IV lisa I jaos ettenähtud lubatud ületamismäärasid kohaldatakse kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 nõuetega.

Artikkel 7

Saasteainete sisalduse hindamine

1. Väaveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii ülemised ja alumised hindamispiirid direktiivi 96/62/EÜ artikli 6 tähenduses on kehtestatud V lisa I jaos.

Iga piirkonna või aglomeraadi kuulumist teatavasse liiki mainitud artikli 6 tähenduses kontrollitakse uuesti vähemalt iga viie aasta tagant V lisa II jaos ettenähtud korras. Juhul kui on toimunud märkimisväärsed muudatused tegevuses, mis mõjutab väaveldioksiidi, lämmastikdioksiidi või lämmastikoksiidide, tahkete osakeste või plii sisaldust välisõhus, tuleb liiki kuuluvust kontrollida varem.

2. Et määrata proovivõtukohtade paiknemist väaveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii sisalduse mõõtmiseks välisõhus, tuleb kasutada VI lisa loetletud kriteeriume. Proovivõtukohtade väikseim arv iga kõnealuse saasteaine sisalduse statsionaarseks mõõtmiseks on ette nähtud VII lisa; need tuleb luua igas piirkonnas või aglomeraadis, mille kohta vajatakse mõõtmisandmeid, kui saasteainete sisalduse ain-saks andmeallikaks on statsionaarsed mõõtmised.

3. Nendes piirkondades ja aglomeraatides, kus lisaks statsionaarsete mõõtejaamade andmetele on kättesaadav informatsioon ka muudest allikatest nagu saasteainete emissiooni andmekogud, mõõtmine indikaatormeetodite abil ja õhu kvaliteedi modelleerimine, peab loodavate statsionaarsete mõõtejaamade arv ja vahe-maa teiste mõõtmismeetodite rakendamise punktideni olema küllaldane, et kindlaks teha õhu saasteainete sisaldus kooskõlas VI lisa I jao ja VIII lisa I jao nõuetega.

4. Nendes piirkondades ja aglomeraatides, mille kohta mõõtmisandmeid ei nõuta, võib kasutada modelleerimist või objektiivseid määramismeetodeid.

5. Väaveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide analüütilisel määramisel ja pliiproovide võtmisel ning analüüsil kasutatakse IX lisa jagudes I–III ettenähtud standardmeetodeid.

PM_{10} proovide võtmisel ja mõõtmisel kasutatakse IX lisa IV jaos ettenähtud standardmeetodit.

$PM_{2,5}$ proovide võtmisel ja mõõtmisel kasutatakse IX lisa V jaos ettenähtud ajutist standardmeetodit.

Õhu kvaliteedi modelleerimisel kasutatakse IX lisa VI jaos ettenähtud standardmeetodeid.

6. Liikmesriigid teatavad komisjonile meetoditest, mida nad on direktiivi 96/62/EÜ artikli 11 lõike 1 punkti d kohaselt kasutanud õhu kvaliteedi esialgseks hindamiseks, hiljemalt kaheksateist kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

7. Muudatused, mis on vajalikud käesoleva artikli ja V–IX lisa kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga, võetakse vastu direktiivi 96/62/EÜ artiklis 12 ettenähtud korras.

Artikkel 8

Avalikkuse informeerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et ajakohastatud informatsioon vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste ja plii sisalduse kohta välisõhus oleks raadio ja televisiooni, ajakirjanduse, infotahvlite või arvutivõrgu kaudu regulaarselt kättesaadav nii avalikkusele kui ka keskkonna-, tarbijakaitse ja eriti tundlike elanikegruppide huve esindavatele organisatsioonidele ning muudele asjakohastele tervishoiuorganisatsioonidele.

Teavet vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ja tahkete osakeste sisalduse kohta välisõhus tuleb ajakohastada vähemalt üks kord ööpäevas; teavet vääveldioksiidi ja lämmastikdioksiidi tunnistamise tasemete kohta tuleb võimaluse korral ajakohastada üks kord tunnis. Teavet plii sisalduse kohta välisõhus tuleb ajakohastada iga kolme kuu tagant.

Kõnesolevas teabes tuleb kindlasti märkida kõik keskmistamisaja vältel esinenud I–IV lisas ettenähtud piir- ja häiretasemete ületamise juhtumid. Samuti tuleb selles lühidalt hinnata piir- ja häiretasemete ning anda vajalik informatsioon selle mõjust tervisele.

2. Informeerides avalikkust direktiivi 96/62/EÜ artikli 8 lõike 3 kohastest kavadest ja programmidest, sealhulgas käesoleva direktiivi artikli 3 lõikes 4, artikli 5 lõikes 4 ja artikli 5 lõikes 5 märgitud kavadest ja programmidest, peavad liikmesriigid need ühtlasi kättesaadavaks tegema ka lõikes 1 nimetatud organisatsioonidele.

3. Juhul, kui I või II lisas ettenähtud häiretasemete on ületatud, peab direktiivi 96/62/EÜ artikli 10 kohaselt avalikkusele antav üksikasjalik teave kindlasti sisaldama kõnesoleva lisa III jaos loetletud punkte.

4. Lõigete 1 ja 3 kohaselt avalikkusele ning organisatsioonidele antav teave peab olema selge, mõistetav ja kergesti kättesaadav.

Artikkel 9

Kehtetuks tunnistamised ja üleminekusätted

1. Nõukogu 15. juuli 1980. aasta direktiiv 80/779/EMÜ⁽¹⁾ õhu kvaliteedi piirtasemete ning vääveldioksiidi ja hõljuvate tahkete osakeste taseme soovituslike arväärtuste kohta tunnistatakse

kehtetuks alates 19. juulist 2001, välja arvatud artikkel 1, artikli 2 lõige 1, artikli 3 lõige 1 ning artiklid 9, 15 ja 16 ning lisad I, IIIb ja IV, mis tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2005.

2. Nõukogu 3. detsembri 1982. aasta direktiiv 82/884/EMÜ⁽²⁾ plii piirtaseme kohta õhus tunnistatakse kehtetuks alates 19. juulist 2001, välja arvatud artiklid 1 ja 2, artikli 3 lõige 1 ning artiklid 7, 12 ja 13, mis tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2005.

3. Nõukogu 7. märtsi 1985. aasta direktiiv 85/203/EMÜ⁽³⁾ õhu kvaliteedistandardite kohta lämmastikdioksiidi suhtes tunnistatakse kehtetuks alates 19. juulist 2001, välja arvatud artikli 1 lõike 1 esimene taane ja lõige 2, artikli 2 esimene taane, artikli 3 lõige 1 ning artiklid 5, 9, 15 ja 16 ja I lisa, mis tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2010.

4. Selleks et saada andmeid vastavuse kohta direktiivides 80/779/EMÜ, 82/884/EMÜ ja 85/203/EMÜ ettenähtud piirtasemetele, kasutavad liikmesriigid vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ja plii sisalduse hindamiseks välisõhus mõõtejaamu ja muid käesoleva direktiivi kohaseid õhu kvaliteedi hindamise meetodeid alates 19. juulist 2001 kuni mainitud piirtasemete kohaldamistähtaja lõppemiseni.

5. Selleks et tõendada hõljuvate tahkete osakeste sisalduse vastavust direktiivi 80/779/EMÜ IV lisas ettenähtud summaarsetele piirtasemetele, võivad liikmesriigid kasutada mõõtejaamu ja muid käesoleva direktiivi kohaseid meetodeid õhu kvaliteedi hindamiseks PM₁₀ suhtes alates 19. juulist 2001; mainitud vastavuse tõendamiseks korrutatakse sellisel viisil saadud andmed teguriga 1,2.

6. Hiljemalt üheksa kuud pärast iga aasta lõppu ja kuni piirtasemete kohaldamise tähtaja lõppemiseni teatavad liikmesriigid komisjonile kooskõlas direktiivi 96/62/EÜ artiklis 11 ettenähtud korras kõikidest direktiivides 80/779/EMÜ, 82/884/EMÜ ja 85/203/EMÜ ettenähtud piirtasemete ületamise juhtumitest ning registreeritud tasemete väärtustest, iga ületamisjuhtumi põhjustest ja meetmetest, mis on võetud, et vältida nende juhtumite kordumist.

7. Piirkondades, kus liikmesriik peab vajalikuks piirata või ennetada oodatavat vääveldioksiidiga, lämmastikoksiididega või hõljuvate tahkete osakestega saastumise taseme tõusu, võib ta ökosüsteemide kaitseks jätkata direktiivi 80/779/EMÜ II lisas ja direktiivi 85/203/EMÜ II lisas ettenähtud soovituslike tasemete rakendamist.

⁽¹⁾ EÜT L 229, 30.8.1980, lk 30.

⁽²⁾ EÜT L 378, 31.12.1982, lk 15.

⁽³⁾ EÜT L 87, 27.3.1985, lk 1.

Artikkel 10

Aruandmine ja läbivaatamine

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembril 2003 aruande, mis põhineb käesoleva direktiivi kohaldamisest saadud kogemustel, eeskätt kõige uuemate teadusuuringute tulemustel vääveldioksiidi, lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide, tahkete osakeste erinevate fraktsioonide ja plii mõju kohta inimese tervisele ja ökosüsteemidele, samuti tehnika arengu tulemustel, sealhulgas edusammudel, mis on seotud välisõhus tahkete osakeste sisalduse mõõtmismeetoditega ning tahkete osakeste ja plii pindadele sadestumise hindamise muude viisidega.

Silmas pidades inimese tervise ja keskkonna kõrge kaitstusasteme säilitamist ja võttes arvesse käesoleva direktiivi, eeskätt VI lisas ettenähtud mõõtmistingimuste rakendamise liikmesriikides saadud kogemusi, lisatakse eespool mainitud aruandele vajaduse korral käesoleva direktiivi muutmise ettepanekud. Komisjon uurib eeskätt PM_{10} teise etapi piirtasemeid, pidades silmas nende kohustuslikuks muutmist, ja kaalub teise etapi ning vajaduse korral ka esimese etapi piirtasemete kinnitamist või muutmist. Lisaks sellele pöörab komisjon vajaduse korral erilist tähelepanu $PM_{2,5}$ või tahkete osakeste erinevate fraktsioonide piirtasemete kindlaksmääramisele. Komisjon uurib lämmastikdioksiidi aastast piirtaset inimese tervise kaitse seisukohalt ja teeb ettepaneku see tase kas kinnitada või seda muuta. Silmas pidades Maailma Tervishoiuorganisatsiooni juhendeid, uurib komisjon ka lämmastikdioksiidi tunnist piirtaset ja kaalub, kas selle taseme võiks kinnitada või peaks seda muutma.

Komisjon kaalub samuti, kas vajaduse korral kindlaks määrata PM_{10} , $PM_{2,5}$ või tahkete osakeste teatavate fraktsioonide sisalduse häiretasemed, nagu seda on tehtud muude käesolevas direktiivis käsitletud saasteainete puhul.

Artikkel 11

Trahvid

Liikmesriigid määravad kindlaks trahvid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike sätete rikkumise juhtumil. Need trahvid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja ümberveenvad.

Artikkel 12

Rakendamine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 19. juuliks 2001. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid võtavad meetmed, mille tekstis viidatakse käesolevale direktiivile, või ametliku avaldamise korral lisavad mainitud viite tekstile. Viitamise vormi kehtestavad liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile siseriiklike seaduste peamiste sätete tekstid, mis nad on vastu võtnud käesoleva direktiivi reguleerimisalas.

Artikkel 13

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 14

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 22. aprill 1999

Nõukogu nimel

eesistuja

W. MÜLLER

I LISA

VÄÄVELDIOKSIIDI PIIR- JA HÄIRETASEMED

I. Vääveldioksiidi piirtasemed

Piirtaseme ühik on $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Ruumala arvutatakse ümber standardtingimustele: temperatuur 293 °K, rõhk 101,3 kPa.

	Keskmitamisaeg	Piirtase	Lubatud ületamismäär	Piirtaseme saavutamise aeg
1. Inimese tervise kaitseks ettenähtud tunnine piirtase	1 tund	350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 24 korral kalendriaasta jooksul	150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (43 %) käesoleva direktiivi jõustumisel; seda väärtust vähendatakse 1. jaanuaril 2001 ja edaspidi iga 12 kuu tagant võrdsete osade kaupa aastas kuni 0 % 1. jaanuariks 2005	1. jaanuar 2005
2. Inimese tervise kaitseks ettenähtud ööpäevane piirtase	24 tundi	125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 3 korral kalendriaasta jooksul	Ületamist ei lubata	1. jaanuar 2005
3. Ökosüsteemide kaitseks ettenähtud piirtase	Kalendriaasta ja talv (1. oktoobrist 31. märtsini)	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Ületamist ei lubata	19. juuli 2001

II. Vääveldioksiidi häiretase

500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, mõõdetuna kolme järjestikuse tunni jooksul indikaatorkohtades, mis iseloomustavad õhu kvaliteeti vähemalt 100 ruutkilomeetrit või terves piirkonnas või aglomeraadis (kumb neist on väiksem).

III. Üksikasjad, mis tuleb kindlasti avalikkusele teatavaks teha, juhul kui vääveldioksiidi häiretase ületatakse

Avalikkusele tuleb kindlasti teatavaks teha järgmised üksikasjad:

- juhtumi kuupäev, kellaeg ja koht ning, kui on teada, ka juhtumi põhjused;
- oodatav
 - saasteaine taseme muutumine (kas olukord paraneb, stabiliseerub või halveneb) ja muutumise põhjused,
 - juhtumiga hõlmatud geograafiline ala,
 - juhtumi kestus;
- elanike grupid, kes võivad olla juhtumi suhtes tundlikud;
- ettevaatusabinõud, mida tundlikud elanikegrupid peavad rakendama.

II LISA

LÄMMASTIKDIOKSIIDI (NO₂) NING LÄMMASTIKOKSIIDIDE (NO_x) PIIRTASEMED JA LÄMMASTIKDIOKSIIDI HÄIRETASE

I. Lämmastikdioksiidi ning lämmastikoksiidide piirtasemed

Piirtaseme ühik on µg/m³. Ruumala arvutatakse ümber standardtingimustele: temperatuur 293 °K, rõhk 101,3 kPa.

	Keskmistamisaeg	Piirtase	Lubatud ületamismäär	Piirtaseme saavutamise aeg
1. Inimese tervise kaitseks ettenähtud tunnine piirtase	1 tund	200 µg/m ³ NO ₂ ; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 18 korral kalendriaasta jooksul	50 % käesoleva direktiivi jõustumisel; seda väärtust vähendatakse 1. jaanuaril 2001 ja edaspidi iga 12 kuu tagant võrdsete osade kaupa aastas kuni 0 % 1. jaanuariks 2010	1. jaanuar 2010
2. Inimese tervise kaitseks ettenähtud aastane piirtase	Kalendriaasta	40 µg/m ³ NO ₂	50 % käesoleva direktiivi jõustumisel; seda väärtust vähendatakse 1. jaanuaril 2001 ja edaspidi iga 12 kuu tagant võrdsete osade kaupa aastas kuni 0 % 1. jaanuariks 2010	1. jaanuar 2010
3. Taimestiku kaitseks ettenähtud piirtase	Kalendriaasta	30 µg/m ³ NO _x	Ületamist ei lubata	19. juuli 2001

II. Lämmastikdioksiidi häiretase

400 µg/m³, mõõdetuna kolme järjestikuse tunni jooksul indikaatorkohtades, mis iseloomustavad õhu kvaliteeti vähemalt 100 ruutkilomeetril või terves piirkonnas või aglomeraadis (kumb neist on väiksem).

III. Üksikasjad, mis tuleb kindlasti avalikkusele teatavaks teha, juhul kui lämmastikdioksiidi häiretase ületatakse

Avalikkusele tuleb kindlasti teatavaks teha järgmised üksikasjad:

- juhtumi kuupäev, kellaeg ja koht ning, kui on teada, ka juhtumi põhjused;
- oodatav
 - saasteaine taseme muutumine (kas olukord paraneb, stabiliseerub või halveneb) ja muutumise põhjused,
 - juhtumiga hõlmatud geograafiline ala,
 - juhtumi kestus;
- elanike grupid, kes võivad olla juhtumi suhtes tundlikud;
- ettevaatusabinõud, mida tundlikud elanikegrupid peavad rakendama.

III LISA

TAHKETE OSAKESTE (PM₁₀) PIIRTASEMED

	Keskmitamisaeg	Piirtase	Lubatud ületamismäär	Piirtaseme saavutamise aeg
1. ETAPP				
1. Inimese tervise kaitseks ettenähtud 24 tunnine piirtase	24 tundi	50 µg/m ³ PM ₁₀ ; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 35 korral kalendriaasta jooksul	50 % käesoleva direktiivi jõustumisel; seda väärtust vähendatakse 1. jaanuaril 2001 ja edaspidi iga 12 kuu tagant võrdsete osade kaupa aastas kuni 0 % 1. jaanuariks 2005.	1. jaanuar 2005
2. Inimese tervise kaitseks ettenähtud aastane piirtase	Kalendriaasta	40 µg/m ³ PM ₁₀	20 % käesoleva direktiivi jõustumisel; seda väärtust vähendatakse 1. jaanuaril 2001 ja edaspidi iga 12 kuu tagant võrdsete osade kaupa aastas kuni 0 % 1. jaanuariks 2005.	1. jaanuar 2005
2. ETAPP (1)				
1. Inimese tervise kaitseks ettenähtud 24 tunnine piirtase	24 tundi	50 µg/m ³ PM ₁₀ ; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 7 korral kalendriaasta jooksul	Tuletatakse andmetest ja oleneb 1. etapi piirtasemest	1. jaanuar 2010
2. Inimese tervise kaitseks ettenähtud aastane piirtase	Kalendriaasta	20 µg/m ³ PM ₁₀	50 % 1. jaanuaril 2005; seda väärtust vähendatakse 12 kuu tagant võrdsete osade kaupa aastas kuni 0 % 1. jaanuariks 2010	1. jaanuar 2010

(1) Soovituslikud piirtasemed, mis hinnatakse ümber, võttes arvesse edasist informatsiooni mõju kohta tervisele ja keskkonnale, tehnilist teostatavust ja 1. etapi piirtasemete rakendamise kogemusi liikmesriikides.

IV LISA

PLII PIIRTASEMED

	Keskmistamisaeg	Piirtase	Lubatud ületamismäär	Piirtaseme saavutamise aeg
Inimese tervise kaitseks ettenähtud aastane piirtase	Kalendriaasta	0,5 µg/m ³ ⁽¹⁾	100 % käesoleva direktiivi jõustumisel; seda väärtust vähendatakse 1. jaanuaril 2001 ja hiljem iga 12 kuu tagant võrdsete osade kaupa aastas kuni 0 % 1. jaanuariks 2005 või, komisjonile teatavaks tehtud punktallikate vahetus naabruses, 1. jaanuariks 2010.	1. jaanuar 2005 või 1. jaanuar 2010, juhul kui vahetus naabruses on juba aastakümneid kestnud tööstustegevusest saastatud kohtades asuvaid tööstuslikke saasteallikaid. Komisjonile tuleb nendest saasteallikatest teatada 19. juuliks 2001. ⁽²⁾ Viimasel juhul on alates 1. jaanuarist 2005 piirtaseme väärtus 1,0 µg/m ³ .

⁽¹⁾ Punktallikate vahetus naabruses võib artiklis 10 ettenähtud käesoleva direktiivi läbivaatamise korra kohaselt kaaluda välisõhu saastatuse piirtaseme nõude täiendamist või asendamist plii sadenemise piirtaseme nõudega.

⁽²⁾ Sellele teatele tuleb lisada vajalik põhjendus. Piirkond, kus rakendatakse kõrgemat piirtaset, ei tohi ulatuda saasteaine punktallikast kaugemale kui 1 000 m.

V LISA

NÕUDED, MIDA ESITATATAKSE PIIRKONNA VÕI AGLOMERAADI VÄLISÕHUS SISALDUVA VÄÄVELDIOKSIIDI, LÄMMASTIKDIOKSIIDI (NO₂) NING LÄMMASTIKOKSIIDIDE (NO_x), TAHKETE OSAKESTE (PM₁₀) JA PLII TASEME MÕÖTMISTE KOHTA

I. Ülemised ja alumised hindamispiirid

Rakendatakse järgmisi ülemisi ja alumisi hindamispiire:

a) VÄÄVELDIOKSIID

	Tervise kaitseks	Ökosüsteemi kaitseks
Ülemine hindamispiir	60 % 24 tunnise piirtasemest (75 µg/m ³ ; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 3 korral kalendriaasta jooksul)	60 % talvisest piirtasemest (12 µg/m ³)
Alumine hindamispiir	40 % 24 tunnise piirtasemest (50 µg/m ³ ; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 3 korral kalendriaasta jooksul)	40 % talvisest piirtasemest (8 µg/m ³)

b) LÄMMASTIKDIOKSIID JA LÄMMASTIKOKSIIDID

	Inimese tervise kaitseks ettenähtud tunnine piirtase (NO ₂)	Inimese tervise kaitseks ettenähtud aastane piirtase (NO ₂)	Taimestiku kaitseks ettenähtud aastane piirtase (NO _x)
Ülemine hindamispiir	70 % piirtasemest (140 µg/m ³ ; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 18 korral kalendriaasta jooksul)	80 % piirtasemest (32 µg/m ³)	80 % piirtasemest (24 µg/m ³)
Alumine hindamispiir	50 % piirtasemest (100 µg/m ³ ; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 18 korral kalendriaasta jooksul)	65 % piirtasemest (26 µg/m ³)	65 % piirtasemest (19,5 µg/m ³)

c) TAHKED OSAKESED

PM₁₀ ülemised ja alumised hindamispiirid 1. jaanuariks 2010 põhinevad soovituslikel piirtasemetel.

	24 tunni keskmine	Aasta keskmine
Ülemine hindamispiir	60 % piirtasemest (30 µg/m ³ ; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 7 korral kalendriaasta jooksul)	70 % piirtasemest (14 µg/m ³)
Alumine hindamispiir	40 % piirtasemest (20 µg/m ³ ; seda väärtust ei tohi ületada rohkem kui 7 korral kalendriaasta jooksul)	50 % piirtasemest (10 µg/m ³)

d) PLII

	Aasta keskmine
Ülemine hindamisiir	70 % piirtasemest (0,35 µg/m ³)
Alumine hindamisiir	50 % piirtasemest (0,25 µg/m ³)

II. Ülemise ja alumise hindamisiiri ületamise kindlakstegemine

Kui on olemas piisavalt andmeid, tehakse ülemise ja alumise hindamisiiri ületamine kindlaks eelneva viie aasta saasteaine sisalduse alusel. Hindamisiir loetakse ületatuks, kui hindamisiiri arvvaartuse ületamiste koguarv mainitud viie aasta jooksul on suurem kui kolmekordne lubatud ületamiste arv ühe kalendriaasta jooksul.

Kui osa viie aasta andmetest puudub, võivad liikmesriigid ülemise ja alumise hindamisiiri ületamise kindlakstegemiseks ühendada andmed, mis on saadud oletatavatest kõrgeimat saastatuse taset iseloomustavatest kohtadest ühe ja sama aasta lühematel mõõtmisperioodidel, ja saasteainete emissiooni andmekogudest ning modelleerimisest saadud andmed.

VI LISA

NÕUDED, MIDA ESITATATAKSE VÄLISÕHUS SISALDUVA VÄÄVELDIOKSIIDI, LÄMMASTIKDIOKSIIDI NING LÄMMASTIKOKSIIDIDE, TAHKETE OSAKESTE JA PLIH SISALDUSE MÕÖTMISEL PROOVIVÕTUKOHTADE PAIKNEMISE SUHTES

Statsionaarsete mõõtmiste puhul tuleb silmas pidada järgmist.

I. Makrotingimused**a) Inimese tervise kaitse**

Inimese tervise kaitse eesmärgil rajatud proovivõtukohtade asukohad tuleb valida nii, et andmed iseloomustaksid piirkondade ja aglomeraatide:

- i) neid alasid, mille elanikud võivad piirtasemetele vastava keskmistamisaja suhtes olulise aja jooksul otse või kaudselt kokku puutuda kõrgeima saastetasemega;
- ii) muid alasid, mille saastetase iseloomustab asjakohase piirkonna või aglomeraadi kogu elanikkonna kokkupuutemäära.

Üldiselt tuleb proovivõtukohad paigutada nii, et oleks välditud selliste mõõtmisandmete saamine, mis iseloomustavad vahetus naabruses olevaid väga väikesi mikrokeskkondi. Põhimõtteliselt peavad proovivõtukohad paiknema nii, et liikluse mõju mõõtvate jaamade proovid iseloomustaksid liikluse mõju õhu kvaliteedile vähemalt 200 m² suurusel alal ja linnatausta mõõtvate jaamade proovid selle mõju mõne ruutkilomeetri suurusel alal.

Proovivõtukohad peaksid võimaluse korral iseloomustama ka teisi nende vahetust naabrusest kaugemal paiknevaid samalaadseid kohti.

Tuleks arvesse võtta ka vajadust rajada proovivõtukohti saartel, juhul kui inimeste tervis seal vajab kaitset.

b) Ökosüsteemide ja taimestiku kaitse

Ökosüsteemide või taimestiku kaitseks kavandatud proovivõtukohad tuleb paigutada vähemalt 20 km kaugusele aglomeraatidest ja vähemalt 5 km kaugusele teistest asulatest, tööstusrajatistest või maanteedest. Põhimõtteliselt peavad proovivõtukohad paiknema nii, et proovid iseloomustaksid õhu kvaliteeti vähemalt 1 000 km² suurusel alal. Olenevalt geograafilistest tingimustest võivad liikmesriigid ette näha proovivõtukohtade paiknemise ka väiksemate vahemaade tagant või selliselt, et need iseloomustaksid õhu kvaliteeti väiksemal alal.

Tuleb arvesse võtta ka vajadust hinnata õhu kvaliteeti saartel.

II. Mikrotingimused

Kui see on teostatav, tuleb järgida järgmisi juhtnööre:

- õhk peab saama proovivõtuotsiku ümber vabalt liikuda, nii et ükski tõke analüsaatori läheduses õhuvoolusid ei mõjutaks (tavaliselt asetatakse proovivõtuotsik hoonetest, rõdudest, puudest ja teistest tõketest mõne meetri kaugusele, kui aga proovivõtukoht on mõeldud õhu kvaliteedi iseloomustamiseks hooneterivi läheduses, siis vähemalt 0,5 m kaugusele lähimast hoonest);
- üldiselt on proovivõtukoha kõrgus maapinnast 1,5 (hingamistsoon) kuni 4 meetrit. Mõnikord võib vaja olla valida suurem kõrgus (kuni 8 meetrit). Kõrgem paigutus võib osutuda vajalikuks ka siis, kui mõõtejaam on kavandatud suurema ala iseloomustamiseks;
- selleks et vältida välisõhuga segunemata saasteaine otsest sattumist proovi, tuleb proovivõtuotsik asetada saasteallika vahetust naabrusest eemale;
- analüsaatori väljavooluava tuleb asetada nii, et kasutatud õhk ei voolaks proovivõtuotsikusse tagasi;

- liikluse mõju uurimiseks kavandatud analüsaatori paigutamisel tuleb arvestada, et:
 - kõigi saasteainete määramise puhul peab proovivõtukoht asuma vähemalt 25 meetri kaugusel suurte liiklussõlmede servast ja vähemalt 4 meetri kaugusel lähima sõidutee keskjoonest;
 - lämmastikdioksiidi määramise puhul ei tohi proovivõtuotsik asuda sõidutee servast kaugemal kui 5 meetrit;
 - tahkete osakeste ja plii määramise puhul peab proovivõtuotsik asetsema nii, et proov iseloomustaks õhu kvaliteeti hooneterivi läheduses.

Võib arvesse võtta veel järgmisi tegureid:

- segavad allikad;
- ohutus;
- ligipääsetavus;
- elektrienergia ja telefoniühenduse olemasolu;
- koha nähtavus ümbruskonnas;
- elanike ja töötajate turvalisus;
- eri saasteainete proovivõtukohtade soovitatav koospaiknemine;
- kavandamisnõuded.

III. Kohaliku dokumenteerimine ja kontroll

Kohalik tuleb liikidesse jaotamise etapil täielikult dokumenteerida näiteks eri ilmakaarte suhtes orienteeritud ümbruse fotode ja üksikasjalike kaartidega. Selle tagamiseks, et kohaliku kriteeriumid kehtiksid ka edaspidi, tuleb seda kohta korrapäraselt kontrollida ja dokumentatsiooni korduvalt uuesti koostada.

VII LISA

VÄLISÕHUS SISALDUVA VÄÄVELDIOKSIIDI (SO₂), LÄMMASTIKDIOKSIIDI (NO₂) NING LÄMMASTIKOKSIIDIDE, TAHKETE OSAKESTE JA PLII TASEME STATIONAARSEKS MÕÖTMISEKS VAJALIKU VÄIKSEIMA PROOVIVÕTUKOHTADE ARVU KINDLAKSMÄÄRAMISE KRITEERIUMID

- I. Proovivõtukohtade väikseim arv stacionaarseteks mõõtmisteks, et hinnata vastavust inimese tervise kaitseks ettenähtud piir- ja häiretasemetele nendes piirkondades ja aglomeraatides, kus stacionaarsed mõõtmised on ainus teabeallikas

a) Hajaallikad

Aglomeraadi või piirkonna elanike arv (tuhandetes)	Saasteaine sisaldus ületab ülemist hindamisiiri	Saasteaine maksimumtase jääb ülemise ja alumise hindamisiiri vahele	SO ₂ ja NO ₂ määramine aglomeraadis, kus saasteaine maksimumtase jääb alla-polee alumist hindamisiiri
0—250	1	1	ei ole kohaldatav
250—499	2	1	1
500—749	2	1	1
750—999	3	1	1
1 000—1 499	4	2	1
1 500—1 999	5	2	1
2 000—2 749	6	3	2
2 750—3 749	7	3	2
3 750—4 749	8	4	2
4 750—5 999	9	4	2
> 6 000	10	5	3
	NO ₂ ja tahkete osakeste puhul: mõõtmisjaamade hulgas peab olema vähemalt üks linnatausta ja üks liikluse mõju iseloomustamiseks ettenähtud mõõtmisjaam		

b) Punktallikad

Stacionaarsete mõõtmiste jaoks vajalike proovivõtukohtade arv saastetaseme hindamiseks punktallika naabruses tuleb arvutada, arvesse võttes emissioonitihedust, eeldatavat välisõhu saastetaseme jaotumist ja elanike võimalikku kokkupuutumist sellega.

II. **Proovivõtukohtade väikseim arv statsionaarseteks mõõtmisteks, et hinnata vastavust ökosüsteemide või taimestiku kaitseks ettenähtud piirtasemetele nendes piirkondades, mis ei ole aglomeraadid**

Saasteaine suurim sisaldus ületab ülemist hindamispiiri	Saasteaine suurim sisaldus jääb ülemise ja alumise hindamispiiri vahele
1 mõõtejaam iga 20 000 km ² kohta	1 mõõtejaam iga 40 000 km ² kohta

Statsionaarsete mõõtmiste jaoks vajalike proovivõtukohtade arv saarte piirkonnas tuleb arvutada, arvesse võttes eeldatavat välisõhu saastetaseme jaotumist ja ökosüsteemide või taimestiku võimalikku kokkupuutumist sellega.

VIII LISA

ANDMEKVALITEEDI NORMID JA ÕHU KVALITEEDI HINDAMISTULEMUSTE KOKKUVÕTMINE

I. Andmekvaliteedi normid

Kvaliteedi tagamise programmides on ette nähtud kvaliteedinõuded hindamismeetodite täpsuse, vaatlusaja ja mõõtmisandmete minimaalkoguse kohta.

	Vääveldioksiid, lämmastikdioksiid ning lämmastikoksiidid	Tahked osakesed ja plii
Pidev mõõtmine		
Täpsus	15 %	25 %
Väikseim andmete registreerimismäär	90 %	90 %
Indikaatormõõtmine		
Täpsus	25 %	50 %
Väikseim andmete registreerimismäär	90 %	90 %
Väikseim vaatlusaja määr	14 % (ühtlaselt üle aasta jaotunud juhuslikud mõõtmised sagedusega üks mõõtmine nädala kohta või ühtlaselt üle aasta jaotunud kaheksa nädalapikkust mõõtmisperioodi)	14 % (ühtlaselt üle aasta jaotunud juhuslikud mõõtmised sagedusega üks mõõtmine nädala kohta või ühtlaselt üle aasta jaotunud kaheksa nädalapikkust mõõtmisperioodi)
Modelleerimine		
Täpsus:		
Tunni keskmine	50—60 %	
Ööpäeva keskmine	50 %	Käesoleval ajal kindlaksmääramata ⁽¹⁾
Aasta keskmine	30 %	50 %
Objektiivne määramine		
Täpsus	75 %	100 %

⁽¹⁾ Muudatused, mis on vajalikud selle märke kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga, võetakse vastu direktiivi 96/62/EÜ artikli 12 lõikes 2 ettenähtud korras.

Mõõtmise täpsus määratletakse standardi "Mõõtmisvigade väljendamise juhend" (ISO 1993) või ISO 5725-1 "Mõõtmismeetodite ja -tulemuste täpsus (tõesus ja täpsusaste)" (1994) kohaselt. Tabelis on esitatud piirtasemekohase vaatlusaja keskmistatud protsendimäärad üksikmõõtmiste kohta usaldusintervalliga 95 % (nihe + kahekordne standardhälve). Pideva mõõtmise täpsust tuleks käsitleda rakendatavana vastava piirtaseme ümbruses.

Modelleerimise ja objektiivse määramise täpsus määratletakse mõõdetud kontsentratsioonitaseme suurima hälbisena arvatud tasemest piirtasemekohase aja jooksul, arvestamata sündmuste ajastatust.

Väikseim andmete registreerimismäär ja väikseim vaatlusaja määr ei sisalda aparatuuri korrapärasele kaliibrimisele ja tavalise hooldusele kulutatud aega.

Tahkete osakeste ja plii puhul võivad liikmesriigid erandina rakendada pidevate mõõtmiste asemel juhuslikke mõõtmisi, kui nad suudavad komisjonile näidata, et juhuslike mõõtmiste täpsus ei erine pideva mõõtmise täpsusest 95 %lises usaldusvahemikus rohkem kui 10 %. Juhuslik proovide võtmine peab jaotuma ühtlaselt üle aasta.

II. Õhu kvaliteedi hindamise tulemused

Piirkondade ja aglomeraatide puhul, kus õhu kvaliteedi hindamiseks kasutatakse lisaks mõõtmistele ka muid andmeallikaid või saadakse kogu teave neist andmeallikaist, tuleb hindamistulemuste kokkuvõttesse koondada järgmine informatsioon:

- hindamistoimingute kirjeldus;
- kasutatud erimeetodid ja viited nende meetodite kirjeldustele;
- andme- ja informatsiooniallikad;
- tulemuste kirjeldus, kaasa arvatud nende täpsus, ja eeskätt alade ulatus või, kui see on asjakohane, teatava piirkonna või aglomeraadi teesosa pikkus, kus saasteainete sisaldus ületab piirtaset või piirtaseme ja lubatud ületamismäära summat, samuti nende alade ulatus, mille piires saasteainete kontsentratsioon ületab ülemist või alumist hindamipiiri;
- inimese tervise kaitseks ettenähtud piirtaseme puhul tuleb märkida ka elanike arv, kes võivad kokku puutuda piirtasemest kõrgema saasteaine kontsentratsiooniga.

Kui see on võimalik, koostavad liikmesriigid kaardid, millel on näidatud saasteainete kontsentratsioonijaotused igas piirkonnas ja aglomeraadis.

III. Standardiseerimine

Vääveldioksiidi ja lämmastikoksiidide ruumala arvutatakse ümber standardtingimustele: temperatuur 293 °K, rõhk 101,3 kPa.

IX LISA

VÄÄVELDIOKSIIDI, LÄMMASTIKDIOKSIIDI NING LÄMMASTIKOKSIIDIDE, TAHKETE OSAKESTE (PM₁₀ JA PM_{2,5}) NING PLII SISALDUSE HINDAMISE STANDARDMEETODID**I. Vääveldioksiidi analüüsi standardmeetod**

ISO/FDIS 10498 (standardi projekt) "Välisõhk — Vääveldioksiidi määramine — Ultravioletfluorestsentsmeetod".

Liikmesriigid võivad kasutada ka mõnda teist meetodit, kui nad näitavad, et see annab samaväärseid tulemusi kui eespool märgitud meetod.

II. Lämmastikdioksiidi ja lämmastikoksiidide analüüsi standardmeetod

ISO 7996: 1985 "Välisõhk — Lämmastikoksiidide sisalduse määramine massi järgi — Kemoluminescentsentsmeetod".

Liikmesriigid võivad kasutada ka mõnda teist meetodit, kui nad näitavad, et see annab samaväärseid tulemusi kui eespool märgitud meetod.

III. A Pliiproovide võtmise standardmeetod

Kuni käesoleva direktiivi IV lisas ettenähtud piirtaseme saavutamiseni kasutatakse pliiproovide võtmise standardmeetodina direktiivi 82/884/EMÜ lisas kirjeldatud meetodit; kui piirtase on saavutatud, kasutatakse standardmeetodina käesoleva lisa IV jaos PM₁₀ puhul ettenähtud meetodit.

Liikmesriigid võivad kasutada ka mõnda teist meetodit, kui nad näitavad, et see annab samaväärseid tulemusi kui eespool märgitud meetod.

III. B Plii analüüsi standardmeetodid

ISO 9855: 1993 "Välisõhk — Aerosoolist filtrile kogutud tahkete osakeste koostises esineva plii sisalduse määramine". Aatomabsorptsioonspektroskoopiline meetod.

Liikmesriigid võivad kasutada ka mõnda teist meetodit, kui nad näitavad, et see annab samaväärseid tulemusi kui eespool märgitud meetod.

IV. PM₁₀ proovide võtmise ja mõõtmise standardmeetod

PM₁₀ proovide võtmisel ja mõõtmisel kasutatakse standardmeetodit, mida on kirjeldatud standardis EN 12341 "Õhu kvaliteet — Välikatsemenetlus, mille abil saab näidata, et tahkete osakeste PM₁₀-fraktsiooni proovide võtmise meetodid on standardmeetoditena samaväärsed". Mõõtmise põhimõtteks on välisõhus leiduvate tahkete osakeste PM₁₀-fraktsiooni kogumine filtrile ja massi kaalanalüütiline määramine.

Liikmesriigid võivad kasutada ka mõnda teist meetodit, kui nad näitavad, et see annab eespool märgitud meetodiga samaväärseid tulemusi või standardmeetodi tulemustega võrdelisi tulemusi. Viimasel juhutul tuleb standardmeetodi tulemustega võrdväärsete tulemuste saamiseks mainitud meetodi abil saadud tulemusi sobiva faktoriga korrigeerida.

Liikmesriigid teatavad komisjonile meetoditest, mida nad kasutavad PM₁₀ proovide võtmiseks ja mõõtmiseks. Selleks et saada teavet käesoleva direktiivi läbivaatamiseks artikli 10 kohaselt, viib komisjon nii kiiresti kui võimalik läbi PM₁₀ proovide võtmise ja mõõtmise meetodite võrdluskatsed.

V. PM_{2,5} proovide võtmise ja mõõtmise ajutised standardmeetodid

Konsulteerides direktiivi 96/62/EÜ artiklis 12 märgitud komiteega, koostab komisjon PM_{2,5} proovide võtmiseks ja mõõtmiseks vajalike ajutiste standardmeetodite juhendid 19. juuliks 2001.

Liikmesriigid võivad kasutada ka teisi meetodeid, mida nad peavad sobivaks.

Liikmesriigid teatavad komisjonile meetoditest, mida nad kasutavad PM_{2,5} proovide võtmiseks ja mõõtmiseks. Selleks et saada teavet käesoleva direktiivi läbivaatamiseks artikli 10 kohaselt, viib komisjon nii kiiresti kui võimalik läbi PM_{2,5} proovide võtmise ja mõõtmise meetodite võrdluskatsed.

VI. Modelleerimise standardmeetodid

Modelleerimise standardmeetodeid ei ole võimalik käesoleval ajal kindlaks määrata. Muudatused, mis on vajalikud selle punkti kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga, tuleb vastu võtta direktiivi 96/62/EÜ artikli 12 lõikes 2 ettenähtud korras.
